

Beroepsinfectieziekten leuk om te melden!

Dr. Jaap Maas, bedrijfsarts

Harry Stinis, bedrijfsarts

h.p.stinis@amc.uva.nl /

Helpdesk: www.kiza.nl

Arbowet 2008 artikel 3.1.c.

Algemene basis (= Geest v.d. wet)

ARTIKEL 3 Arbobeleid

De werkgever zorgt voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers inzake alle met de arbeid verbonden aspecten en voert daartoe een beleid dat is gericht op zo goed mogelijke arbeidsomstandigheden, waarbij hij, geleid op de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening, het volgende in acht neemt:

- a. tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd organiseert de werkgever de arbeid zodanig dat daarvan geen nadelige invloed uitgaat op de veiligheid en de gezondheid van de werknemer;
- b. tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd worden de gevaren en risico's voor de veiligheid of de gezondheid van de werknemer zoveel mogelijk in eerste aanleg bij de bron daarvan voorkomen of beperkt; naar de mate waarin dergelijke gevaren en risico's niet bij de bron kunnen worden voorkomen of beperkt, worden daartoe andere doeltreffende maatregelen getroffen waarbij maatregelen gericht op collectieve bescherming voorrang hebben boven maatregelen gericht op individuele bescherming; slechts indien redelijkerwijs niet kan worden gevergd dat maatregelen worden getroffen die zijn gericht op individuele bescherming, worden doeltreffende en passende persoonlijke beschermingsmiddelen aan de werknemer ter beschikking gesteld;
- c. de inrichting van de arbeidsplaatsen, de werkmethoden en de bij de arbeid gebruikte arbeidsmiddelen alsmede de arbeidsinhoud worden zoveel als redelijkerwijs kan worden gevergd aan de persoonlijke eigenschappen van werknemers aangepast;

Kennissysteem
Infectieziekten en arbeid

Burgerlijk WETBOEK 7

Ten aanzien van **letselchade** geldt:

Artikel 658

1. De werkgever is verplicht de lokalen, werktuigen en gereedschappen waarin of waarmee hij de arbeid doet verrichten, op zodanige wijze in te richten en te onderhouden alsmede voor het verrichten van de arbeid **zodanige maatregelen te treffen en aanwijzingen te verstrekken** als redelijkerwijs nodig is om te **voorkomen** dat de werknemer in de uitoefening van zijn werkzaamheden **schade** lijdt.

Kennissysteem
Infectieziekten en arbeid

Wat is een beroepsziekte?

Definitie beroepsziekte

'Een klinisch waarneembare aandoening die (in overwegende mate) door het werk of arbeidsomstandigheden is veroorzaakt'

Kennissysteem
Infectieziekten en arbeid

Wat is een beroepsinfectieziekte?

Definitie beroepsinfectieziekte

Als het oplopen van infecties plaatsvindt vanwege de arbeid (in overwegende mate) spreekt men van

beroepsinfectieziekten.

Kennissysteem
Infectieziekten en arbeid

Overwegende mate...moeilijk bewijs (Agentia zitten immers overal }?

Echter waarschijnlijker in het werk indien:

- Moleculaire gelijkenis zieke<> agens op werk (PCR)
- Meerdere mensen op de werkplek ziek
- Bekend uit literatuur , Geen adequaat arbobeleid aanwezig
- Meestal Intensiever contact bij arbeid dan elders:
 - Nabijheid (continu aanraken vlees slachterij,arts,FT))
 - Frequenter (vele malen per dag ipv soms)
 - Meerdere individuen (1000 ipv 1 kip)
 - Variatie individuen (steeds een andere koe ipv alleen Berta VII)
 - Langduriger (verzorging dier)
 - Andere onderdelen: (darminhoud slachterij, varkenshersen en blow-out)
- Vooral contact met zieke exemplaren / individuen

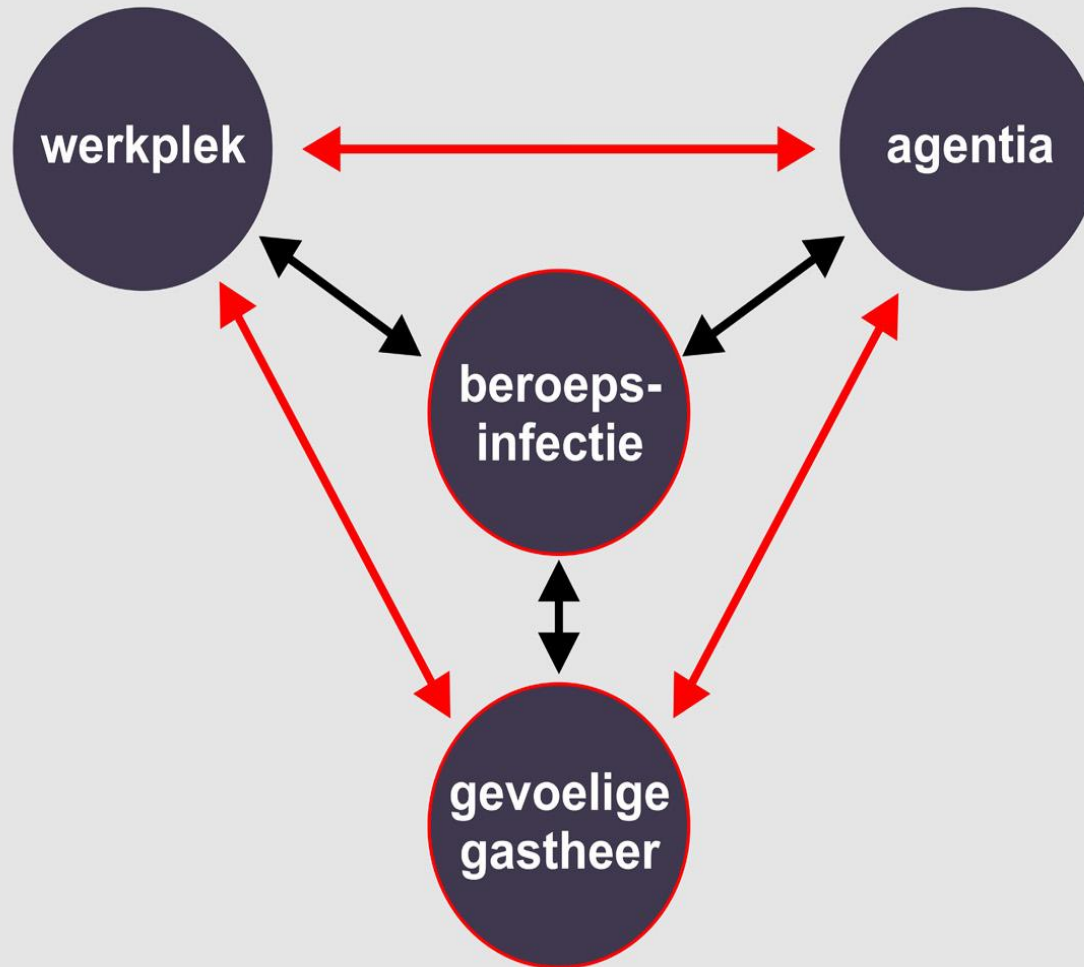

Werk-gerelateerdheid bij Infectieziekten (soorten etiologie)

- a) **frequente** contacten: buschauffeur : griep
- b) **intieme** contacten: kapper: griep
- c) **speciale** contacten: met dode dieren(BSE), zieke dieren(Q koorts), zieke mensen: (parvo B 19)
- d) **speciale** plaatsen: reiziger in Mexico, riolering, laag-groen teken
- e) **veel én intieme** contacten: onderwijzeres basis school (griep) én **speciaal**: hepatitis A (mediteraan)
- f) **speciale én intieme contacten** : huisarts bij grieppatiënt
- g) **hoge** concentratie: lab –medewerker
- h) **speciale route**: bijtaccident medewerker sociale dienst, prikaccidenten
- i) **speciale arbo**: microtraumata (wratten) , maceratie huid(schimmels)
- j) **minder afweer** door arbo: stress: griep , toxisch: tbc silicose

Uit de ARBO piramide kan een beroepsgerelateerde infectieziekte oprijzen

YOPI⁺ : Indeling kwetsbaren

- **Y**oung
- **O**ld:
- **P**regnant(moeder&kind)
- **I**mmuno compromised
- + Chronisch zieken
- + Geneesmiddelen
- + Post operatief (tijdelijk) of definitief (**risicovorming**)
- + ARBO-oorzaken !

De kwetsbare werknemer in het arbobeleid

1. RI&E + ! (arbobesluit art.....)
2. Kennismakingsgesprek (\neq a. keuring) Advies!
3. Ziekteverzuimbegeleiding
4. PMO en PAGO
5. Open spreekuur
6. Voorlichting
7. Verantwoordelijkheid naar DERDEN (art 10)
(kind,pat,bejaarde)

Extra uitbreiding registratie gezondheidsschade bij IZ bij het NCvB..... OOK melden:

- Als men **drager** bent geworden zonder ziekte... (mrsa, hep B, positieve mantoux)
- Vanwege nadelige gevolgen (**bijwerkingen**) therapie, profylaxe(TBC, malaria)
- Als men een **vaccinatie** heeft gehad na een incident en niet meer ziek kan worden
- Ook als men **passief geïmmuniseerd** bent nav een incident

VIJF stappen beroepsziekte

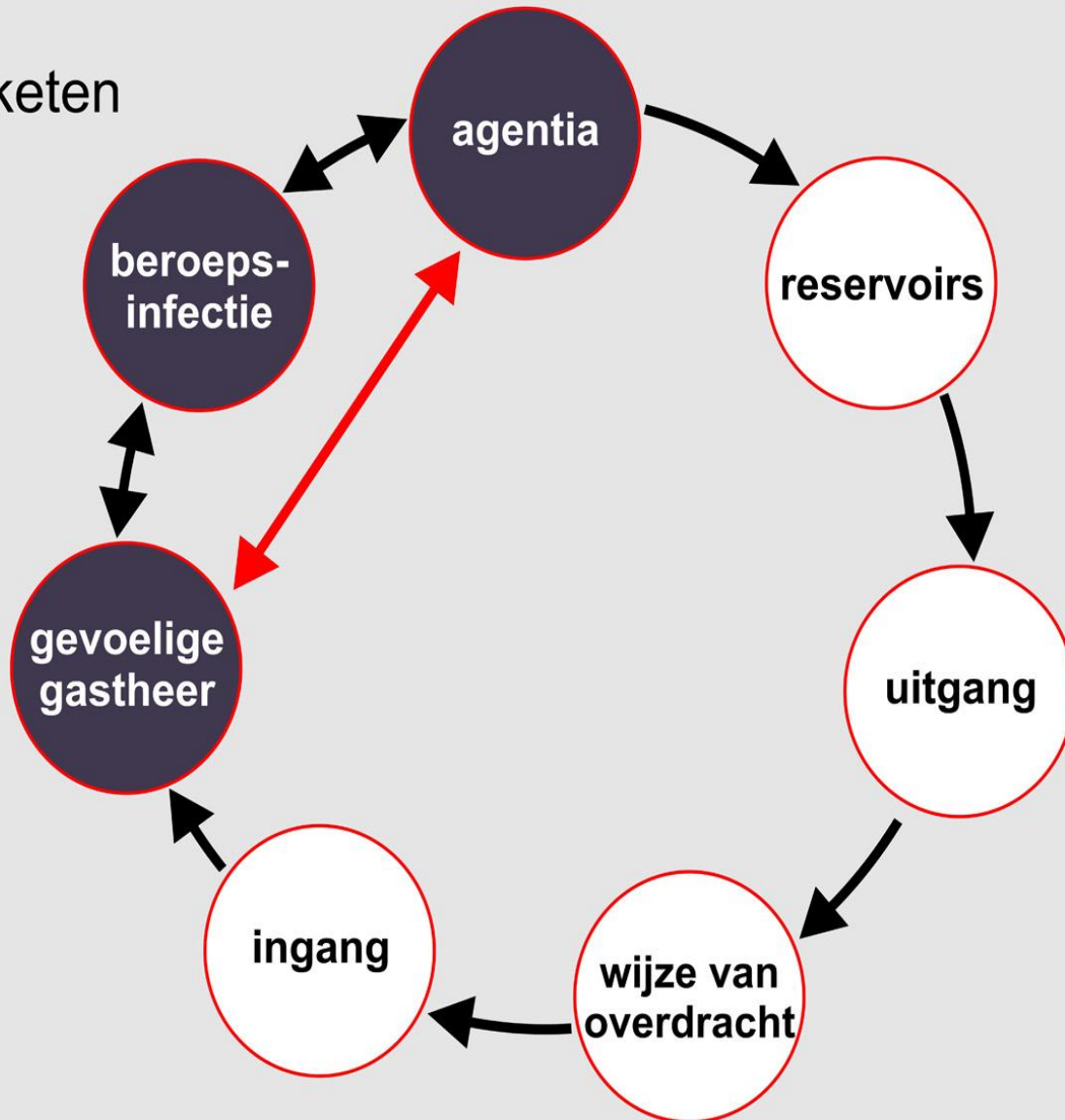
- 1) Vaststellen klinische verschijnsel (klacht, infectie, geboortefwijking, kanker, allergie, lab-antistoffen)
- 2) Relatie blootstelling <>ziekte uit de literatuur: agens=ziekte (griepvirus => griep)
- 3) Vaststelling blootstelling: Ubiquitair, maar wel méér in arbeid...
- 4) Intervenierende variabelen (buitenland etc , NB **kwetsbaarheid=geen excuus, in tegendeel....!**)
- 5) Verslaglegging en melding NCvB
- (6) Formuleren/bijstellen preventiebeleid bedrijf

De Gouden Standaard voor al dan
geen beroepsziekte:

Zonder dit werk

had u deze ziekte/gezondheidsschade
niet gehad

Infectieziekte keten

RI&E!

Risicovollere situaties

- **Ongevallen** verkeer: hep C brandweer uitzager, **calamiteiten.**
- **Onderhoud:** endotoxine riool, s. suis, Q koorts facilitairen
- **Reparaties:** legionella leiding, riolering
- **Schoonmaken** (spuiten,vegen,blazen,water, afvalverwijdering))
- **DERDEN:** Nieuwelingen,bezoekers, onbekenden, inbrekers, overwerkers, illegalen,kinderen, **agressie:** bijten, bloed
- **Producten van buiten ook import** :fruit,voedsel,planten
- **Plaagdieren, vectoren = transmissie:** muggen,autobanden
- **Pandemie, epidemieën, uitbraken:** Q koorts, sars, aviaire influenza, noro
- **Werkdruk** (influenza etc), **! Zakenreizen !** : NL werkgever verantwoordelijk
- **Contact met dieren en mensen:** zoonosen ONE HEALTH, communicable diseases
- **In de buurt van havens zee en lucht:** containers,vectoren

Tabel 9.1

Meldingen van beroepsinfectieziekten in de Nationale Registratie NCvB over 2002-2009

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Darminfecties*	11	16	26	72	21	18	40	57
Tuberculose	42	25	19	21	24	12	15	20
Malaria	9	1	9	6	8	-	5	8
Huidinfecties	11	18	39	37	9	10	13	13
Zoönosen	5	11	4	4	-	26	10	1
Q koorts **								12
HIV	-	1	5	4	-	-	5	1
Hepatitis B	3	2	5		4	1	2	4
Luchtweginfecties	2	10	-	3	6	1	-	11
Hepatitis A	-	-	-	-	1	1	-	-
Ziekte van Lyme	3	-	16	12	6	-	10	8
Legionellose	2	2	1	-	1	-	1	1
Hepatitis C	1	-	1	-	2	-	5	-
Overige infectieziekten	9	20	16	11	11	30	2	5
MRSA***	10	8	2	12	16	11	9	15
Totaal	108	114	143	183	111	110	117	156

* Dit betreft vooral 2 uitbraakmeldingen Norovirus in een algemeen en een academisch ziekenhuis

** Q koorts staat vanaf 2009 apart in tabel (voordien onder zoönosen meegenomen)

*** Het gaat hier om vastgesteld dragerschap en geen infecties

Moderne hygiënische valkuilen

- **Handenwassen** (frequentie, techniek, huid)
- **Deurknoppen, katoenhanddoeken, werkmateriaal**
- **Bezemen, Stofzuigen, Perslucht** (= deeltjes blazen)
- **Werkkleding** (opslag, wisselen)
- **Operatiesnoetjes ook TOS?**(werknemer vs patient)
- **Vingers zwerven** (neus, haar, oren, gat etc)
- **Aerosolvorming** (centrifugeren bloed, hogedrukspuit)
- **Overlevingsduur organismen onderschat**
- **Buitenwerkers, reizigers, social distancing**

NB een risicoloper-werknemer is:

Iedere werknemer die een ziekte in het werk kan oplopen: Ook deze werknemer recht heeft op de hoogste bescherming:

Vorzorgsbenadering

Als er sprake is van een mogelijkheid tot 100% bescherming spreekt men van de

Preventiebenadering

100% professioneel adviseren is uw taak, of een werkgever/werknemer nu wil of niet!

Infectieziekten in het nieuws

Vier doden en 84 zieken na uitbraak Noro-virus .	Q-koorts : Drie besmette bedrijven in Noord-Brabant bekend, nu “-tig”	Nederlandse besmet met gevaarlijk ebola virus	Bacteriële infectie mogelijk factor bij wiegendoed E.Coli, S. Aureus
Weer schurft geconstateerd in Haarlem-Noord	<i>In het groen houden zich echter bijtgrage teken schuil die de beruchte ziekte van Lyme kunnen overbrengen.</i>	Jongeren (met immuunstoornis) overleden aan griep I	MRSA-bacterie op vlees in Nederland, ESBL
Veel mensen ziek door Toxoplasmose	Politieaan overlijdt aan Ziekte van Weil	Advies aan de minister over Legionella in potgrond	Aedes albopictus mug valt VWA inspecteurs aan
Hantavirus rukt steeds verder op in Duitsland en België	West Nile Virus al in Hongarije	Paniek in AMC bij rabiës -patiënte	Uitbraak Kinkhoest op neonatenafdeling

